

...nevével is férfi önté, gr. Fesztets György, kinek hamvai maig is kedves emlékezetben vannak, 's ekép ő nem idegen Zalában: e megyéhez őt nem csupán ifjúságának feleltetetlen idősága, de rokonság 's barátság is kapcsolják vissza: kinyilatkoztatván, mikint urunk királyunk iránt tántoríthatlan hűség, törvények iránti tisztelő, igazság, méltányosság, tisztében szigorú eljárás fogják tetteit vezérteni, mellyekkel koronás fejedelmünk legmagasb szolgálatát, a haza és megye boldogságát előmozdítani kitelhető hazafiai eréllyel igyekezendik, eltökélt szándéka lévén Zala rendét, kiknek hazafisága és polgári erényei oly kitünők, méltányossággal párosult egyetértésre bírni, 's kéré a rkket, segítségk a haza és megye javát 's boldogságát élvező igyekezeiben kezeffogva 's karöltve, 's egyetértésükkel 's bizodalommal közremunkálkodásban, forró ohajtása lévén, hogy a karok és rendek szives bizodalommal ajándékozzák meg 's vele barátságban 's egyetértésben éljenek. Háromszoros éjlen követé a szép beszédet, mellyet szóról szóra bírhatni érdekes volna. — Fölkelt ezután Cs. L. tb. ur, komoly aggodalom foglalja el keblét, ugymond — 's e nap neki nem öröm de gyász napja. Felejtelen lévén előtte ama szeretett 's tisztelt, érdemteljes Batthyányi gr. főispánunk, kinek böles kormányzása alatt e megye oly bizton élvezte alkotmányos jogait; most a kormány új rendszerében új zaklatásnak látja küszöbén állni municipális rendszerünket, melly eddig idegen avatkozás nélkül élt. — Adja Isten, hogy a jövődől, új sérelmek miatt keserű panaszra fakadni ne legyen kénytelen. — Eljének követék szavait, és — kevés percz múlva mély esend lön, mintegy várva, ki szólalend? Ekkor fölkelt D. F. és szóla: Száz évekig tartott sűrűségei után országgyűléseinknek a kormány 100 évekig halasztá Kraszna, Zaránd, K.-Szolnok megyéknek 's Kővár vidékének visszakapcsolását; ő nem vizsgálja: vajjon politikai okok, idő és háború körülményei nem engedték e a sérelem orvoslását? de az 1836ki 24. törvényezikk végre csakugyan megrendelte azt, 's e tetleges visszakapcsolás végrehajtását ő felsége magának tartá fen. Itt elbeszélé, mikint az 1840ki évi orsz. gyűlésre a t. megyék meg is hivattak, de K. Szolnok a főispán ellenszégülése miatt követelt nem küldheté, 's hogy e tétét a főispánnak a kormány büntetlenül hagyá, 'sőt titkos tanácsos czimmet jutalmazta. *) — Az utolsó országgyűlésre sem jelentek meg követéik, és a kir. tábla által pörbe idéztetvén, el is marasztaltattak; az ítélet végrehajtása is megkísérteték, de az erdélyi kormány rendeletéből fegyveres erő gátolta a teljesítést; hogy a törvény hozatala óta 9 év mult és a kormány a visszaesatolást sikeríteni még csak el sem kezdette **), egy erdélyi hírlap szerint (lapjaiból kiolvastván az e tárgyul szóló cikkeket), a végrehajtás és bírói eljárást komédiának gúnyoltatván, az mondaték, hogy a végrehajtást teljesítő üclőmestert mint más országot megkötötténi kellett volna. Azóta ismét 10 hónap mult 's ez országos ügyben a kormány nem tesz orvoslást; ez nem lehet a felség akarata, ő azt gondolni sem merné, hogy egy más hatalom állhasson fel, melly a fejedelem szentesítette törvényvel dacolni merszél; minket törvények biztosítanak, végrehajtás által várunk rendet és szabadságot; rend nélkül nincs szabadság. Nem teljesített törvény alszik, 's ha csak pusztá véltlennek köszönhetné teljesülését, lankad a törvények iránti tisztelő és fokonkint alábbzáll ereje, sujt és öl. — Rendfentartás színe alatt hozatik be a despotismus, szabadság színe alatt az anarchia; illy veszélyeket hoz reánk azon hatalom, melly bennünket arról vádol, hogy a törvények iránti tisztelőtlenséggel vagyunk; ha a kormány maga ad illyesre példát és okot, az anarchia szélére ő vezet: ha a törvényt nem tiszteli, nem tartja meg, 'sőt sérti, a példát ő adja 's elveszti a bizodalmat, de a törvény is elveszti a köztisztelőt, 's ez az, mi anarchiára vagy despotismusra vezet; polgári köteleesség, ha a törvény sérto van, 's annak végrehajtása nem teljesítetik, felszólalni. Indítványa az: terjeszszük a sérelmet ő felsége elibe, kérjük meg eszközölje az 1836ki évi 24. czikk 's a bírói ítélet végrehajtásának teljesítését, ezt a rend és szabadság kívánják és a törvény iránti tisztelőt; ne engedje jövődől, hogy a törvény iránti tisztelőtlenség 's rendeletének végre nem hajtása veszélyt szüljenek, 's e nézetek a törvényhatóságokkal is közöltessenek. — Élénk, szünni nem akaró éljenkiáltások harsogtak meg itt a teremben. H. W. tb. ur a kormány iránti bizodalatlanság érzetét a jegyzőkönyvbe is beiktatni kíváná, melly ellen D. F. felszólalt, mondván: kijelentette a bizodalatlanságot már az országgyűlés is, 's azt mint történt dolgot lehet megítélni, de kimondani, hogy a kormány már elvesztette a bizodalmat, ez nem tanácsos: a bizodalatlanság kijelentése semmire sem vezet, 's jobb fenyegetőzni vele mint kimondani; várjuk el a dolog kimenetelét, mert ha egyszer tudja, hogy már elvesztette bizodalmat, mit sem törődik vele 's a mi bizodalatlanságunk erőnélküli maradand 's a kormány, melly a többséget soha nem képviseli, a többség akarattal sem törődik, 's hatalommal lép fel. — Ő nem kívánja a bizodalatlanságot jegyzőkönyvbe iktatni. — Cs. L.: az 1840ki évi országgyűlés után a magyar olly bizodalommal simult a

*) Bajos mégis állítani, hogy ezen czimezés az akkori közszolnoki események miatt történt legyen; ezt igen nehéz volna bebizonyítani; már pedig az illyen vadat apodictice kell tudni, mert ez annyit tesz, hogy a kormány Erdélyben azokat jutalmazza, kik őt a magyar törvények végrehajtásában gátolják. Megjegyzendő, hogy a közszolnoki események 1839b. foglaltak helyét, az ottani főispán pedig, csak 1845ben lett titkos tanácsos. — Szerk.

**) A tetleges visszakapcsolás sok előmunkalot kíván, a mint mindeki tudja, és ezek körül két rendbeli bizosságot faradoztak is valóban. Nem állíthatni tehát, hogy a tetleges visszakapcsolás sikerésíteni el sem kezdetett volna, hanem annyi igaz, hogy ezen munkalotok be nem fejeztettek még, 's a törvények végrehajtása még mindig nem eszközölletett. — Szerk.

kormányhoz, hogy felejtve minden sérelmet, egy jobb jövődől remélhetünk, de azóta ismét hatalommal lép föl és sujt; nem lesz elég vére és pénze, hogy a kormány a magyarnak bizodalmat megnyerhesse (helyes! helyes! fölkiáltások); helyes? kérdi szóló, no ha helyes, ezen „helyes“ szóhang jobban veri B— fület, mint ha a bizadalatlanság kijelentése jegyzőkönyvbe iratik. — H. J. kmrás: Erdemel-é bizodalmat kormány, melly a legérdemteljes férfiakra anathemat mondott? Mit lehet olly kormánytól várni, melly barátságos viszonyt tart és társalg megyéinkből egy emberrel, kit mi gyűlölnék és megvetünk? mit olly kormánytól, melly a törvényeket végre nem hajtja, országos sérelmeinket nem orvosolja? De mindezek mellett a bizadalatlanságot jegyzőkönyvbe iktatni ő is feleslegesnek tartja. Illy beszédek után főisp. helyettes ő mlta kimondá a végzést, hogy ő felsége elibe az erdélyi megyék visszakapcsolatása iránt fölírás terjesztessék. — Első alispánunk a határozathoz tartozandónak véli még a fölírásba szöveztését ama kívánatnak is, hogy a bírói ítélet végrehajtása is teljesítessék, és hogy a fölírás minden törvényhatósággal közöltessék, — mi elfogadtatt *). — C. L. urat H. W. tb. ur indítványa a bizadalatlanság jegyzőkönyvbe iktatásáról egy eszmére vezette, C. L. kijelenténi, mikint D. F. beszédét bírn szeretné, minden könyveit kész lenne azért oda adni, ha mindazt, miket D. F. teremünkben eddig szónoklása kezdete óta maig mondott, úgy bírhatná, mint azok mondottak, — 's hogy ezen künese meggyűlölnék tölünk (több el ne veszeszen, gyorsító felfogadását és alkalmazását meg negyék példájára indítványozza. — Első alispán ur gyorsító iránt már gondolkodott; novembertől kezdve már gyorsító és gyorsítást tanító fog lenni; de erről csak a következő augusztusi gyűléskor kíván tenni jelentést, bizván, hogy a rkk a gyorsító elfogadni, díját is megátározni fogják; erről tehát további utatározat majd augusztusi gyűléskor. — Ezután Batthyányi Imre gr. ő exjárnak volt főispánunknak bucsuzó tisztelőt tett választmány jelentése olvastaték föl, melly éljennel fogadtatván, T. M. főjegyzőnk kiemelé, mikint a volt főispán ur ő exjárnál tisztelt választmány vezére, első alispánunk lelkes és szivterható beszéde azon megyei rkk előtt is, kik Pesten meg nem jelenhettek, érdekes leend, — indítványozza, 'sőt titkos tanácsos czimmet jutalmazza. *) — Az utolsó országgyűlésre sem jelentek meg követéik, és a kir. tábla által pörbe idéztetvén, el is marasztaltattak; az ítélet végrehajtása is megkísérteték, de az erdélyi kormány rendeletéből fegyveres erő gátolta a teljesítést; hogy a törvény hozatala óta 9 év mult és a kormány a visszaesatolást sikeríteni még csak el sem kezdette **), egy erdélyi hírlap szerint (lapjaiból kiolvastván az e tárgyul szóló cikkeket), a végrehajtás és bírói eljárást komédiának gúnyoltatván, az mondaték, hogy a végrehajtást teljesítő üclőmestert mint más országot megkötötténi kellett volna. Azóta ismét 10 hónap mult 's ez országos ügyben a kormány nem tesz orvoslást; ez nem lehet a felség akarata, ő azt gondolni sem merné, hogy egy más hatalom állhasson fel, melly a fejedelem szentesítette törvényvel dacolni merszél; minket törvények biztosítanak, végrehajtás által várunk rendet és szabadságot; rend nélkül nincs szabadság. Nem teljesített törvény alszik, 's ha csak pusztá véltlennek köszönhetné teljesülését, lankad a törvények iránti tisztelő és fokonkint alábbzáll ereje, sujt és öl. — Rendfentartás színe alatt hozatik be a despotismus, szabadság színe alatt az anarchia; illy veszélyeket hoz reánk azon hatalom, melly bennünket arról vádol, hogy a törvények iránti tisztelőtlenséggel vagyunk; ha a kormány maga ad illyesre példát és okot, az anarchia szélére ő vezet: ha a törvényt nem tiszteli, nem tartja meg, 'sőt sérti, a példát ő adja 's elveszti a bizodalmat, de a törvény is elveszti a köztisztelőt, 's ez az, mi anarchiára vagy despotismusra vezet; polgári köteleesség, ha a törvény sérto van, 's annak végrehajtása nem teljesítetik, felszólalni. Indítványa az: terjeszszük a sérelmet ő felsége elibe, kérjük meg eszközölje az 1836ki évi 24. czikk 's a bírói ítélet végrehajtásának teljesítését, ezt a rend és szabadság kívánják és a törvény iránti tisztelőt; ne engedje jövődől, hogy a törvény iránti tisztelőtlenség 's rendeletének végre nem hajtása veszélyt szüljenek, 's e nézetek a törvényhatóságokkal is közöltessenek. — Élénk, szünni nem akaró éljenkiáltások harsogtak meg itt a teremben. H. W. tb. ur a kormány iránti bizadalatlanság érzetét a jegyzőkönyvbe is beiktatni kíváná, melly ellen D. F. felszólalt, mondván: kijelentette a bizadalatlanságot már az országgyűlés is, 's azt mint történt dolgot lehet megítélni, de kimondani, hogy a kormány már elvesztette a bizodalmat, ez nem tanácsos: a bizodalatlanság kijelentése semmire sem vezet, 's jobb fenyegetőzni vele mint kimondani; várjuk el a dolog kimenetelét, mert ha egyszer tudja, hogy már elvesztette bizodalmat, mit sem törődik vele 's a mi bizodalatlanságunk erőnélküli maradand 's a kormány, melly a többséget soha nem képviseli, a többség akarattal sem törődik, 's hatalommal lép fel. — Ő nem kívánja a bizodalatlanságot jegyzőkönyvbe iktatni. — Cs. L.: az 1840ki évi országgyűlés után a magyar olly bizodalommal simult a

*) Az egészből tehát az a tanulság, hogy kicsi híján megszavaztatott a „diffidentiae votum“, 's hogy a küzdő csapatok ugyan csakdenek szerte száguldozni, mikép már a vezére is alig-alig, és csak kellelten hallgatnak. Ez a dolgok reudes folyama. Azon tarogatót, melly az indultó fujja, minden katona hallja; de már azon hang, melly a megálljt jelenti, a nagy robaj és felhevülés között nem igen hallatszik, és így hatás nélkül marad. Pedig tíz magyarok által vezetett csata között, hat bizonyosan a fegyelem híja, és a nem fekezett küzdővagy miatt veszett el, és csak nagy, vezéri roz kombinatiók és egyéb okok miatt. Azonban a jelen esetben meglett volna-ó nyerve a csata, ha csakugyan megszavaztatik a „diffidentiae votum“? Nem biz az, hanem mindössze is az országgyűlési e tárgybéli comoediának másolata en miniature lett volna meg, mellyel csak egy nem gondolt volna senki is, mint a másikkal. Czeltalan és időnkivüli használat által kopik el leghamarabb a legjobbvásu fegyver is. A ki borotválva akar kegyerezní, annak nem kellene felejtien, hogy debreczeni bieskával aztan nem lehet borotválkozni. — Hogy a mult országgyűlésen szerepelt ellenek a diffidentiae votummal compromittalt magát, azon a lenálló körülmények között csak orvendhetünk; de azt sajnálni kell minden alkotmányos polgárnak, hogy ezen időtlen és czeltalan lépés által a rendek táblájának tekintélye és méltósága csökkent-tett — mert ha semmi szükségünk sincs is ollyan ellenzerekre, mint a mult országgyűlési volt, de a törvényhozó test egyik részének tekintélyére 's méltóságára igen nagy szüksége van a hazának. Meltan örvendünk tehát azon is, hogy Deák Ferencz eszélyes tapintata Zalát az utanzás meddő dicőségétől megtudta kimelni. — Szerk.

**) Szabadjon itt megjegyezni, hogy az illyen zsembeskedés, mit a francia „boudier“-nek, e „hmollen“-nak nevez. szép menyecskeknék igen jól áll, 's a tője ellenében alkalmazható, 's a nyelv nem diszesit. politikai jellemzifársági bizonyíték. Szóval, eddig igen olcsó és könnyű, mert mindössze is a főispán, 's a megye eszenye meg nem evese körül forog, a mit nélkülözni e... volna némileg jeles tett, hogy ha tíz mérföld kerületben... lehetne saltre szert lenni. — Szerk.

K r a s s o b u l. *) Tisztújító közgyűlésünk folyamata alatt urdon választott alügyészünk Frumer Béla kettős indítványt terjeszte tanácskozás alá a) hogy azon nemnemesek, kik megyei lívatalban vannak, hivataloskodásuk idejére eldöntő szavazati joggal ruháztassanak fel; b) Lugos m. városnak tisztesb polgárai a testi büntetés sulya alól fölmentessenek. Az indítvány első része fölött nem sok szó váltottat, de a második ellen gyakorlati nehézségek halmaza gördítették, mig végre, mondhatnám közakarattal, a következő végzés hozatott: „a megyei kk. és rkk a kor szellemével megbarátkozva, a meggyűlöndésszülte, okszerű és a köző tekintetében szükséges reformkérdések elfogadására, és különösen az alkotmányos jogok kiterjesztésére eddigi eljárásuk tanusítása szerint is mindig készek ugyan: azonban miután az indítványok elsőjének sikerbevétele a törvény rendeletébe ltközik, és épen azért, mint köztudomásra jutott, az illy rendelkezésnek sikerbe vétele legfelsőbb határozott parancsok által gátoltatik is: így esetek pedig a mellett, hogy az érdeklettek állását kellemetlen változásoknak vetnék alá, ugyanazoknak fölebresztett önérdékeit sértének, 'sőt talán szükségtelen fájdalommal, vagy épen meglegűlélenséget szülhetnének; az indítványok elsőjét ezuttal mellőzni, és a kérdést oda, hova természeténiel fogva is tartozik, t. i. a törvényhozáshoz utastíni tanácsosabbnak és czélszerűbbnek ismerik. — Mi az indítvány második részét illeti: egy részről az emberi keblét csak jóra, szépre és magasztosra buzdítható önérzet emelése: más részről pedig a neveltebb osztályt sujtó azon leverő öntudat megszüntetése tekintetéből, hogy testiképeni megfenyítésnek kitéve van, a század uralkodó szelleméből kifolyó humanitási elvekre is figyelve, a megye kebelében lévő, vagy ezuttal ide jövődől gyárosok, gépészek és ezeknek legényeik, művészek, kereskedők, czéhbéli mesterek és nyitott boltot tartó kalmárok szolgabírói eljárásoknál a testi büntetés terho alól ezennel fölmentenek. És ezen végzés, mellynek híre olly gyorsan terjedett el, mint a sötétben a világosság sugara, benső hátlára kötelezte az illetőket, kik nagy számban járultak főispáni helyettes ő méltóságához, ezenkívül, tudtomra Jakabffy, Makay alispánokhoz, Szerényi főjegyzőhöz, és az indítványt írt fiatal hivatalnokhoz, mindenütt hálás köszönetet mondva az indítvány pártolásáért. Azonban az indítvány mellett nem ezek szónokoltak egyedül, pártolta azt ugyszólván az egész közönség, és én örömet találók benne ezt hirdethetni. — Baranyamegye megyei nyugintézetünk alapszabályainak közlésére hívoit föl minket, 's mi néhány nyomtatott példány átküldésével szivesen teljesítők kívánságát. — Zala fölcszlóitása folytán elrendeltük, hogy a nemesi utlevelekre is az illetők személyes leírása bele foglaltassék, mi egyébiránt eddig is divatban volt nálunk. — Első alispánunk erélyes fölívására a választott tisztjarkor jobban is kötelezte magát arra, hogy a nyugintézeti alaptoke gyarapítására 5 száztólit fizetend. — A líptomegyeiek és a prágai kárvalottak részére könyör-adományokat gyűjtetünk. — Nem tudom, érdekel-e valakit, de csak ide írom mégis, hogy 9 kros hust eszünk. — Jövő évnegyedes közgyűlésünk augusztus 6ik napján veendi kezdetét.

BUDAPESTI HIRHARANG. Aug. 4kén fog Pest éjszakai kivilágíttatása bérbe adatni; az illető hatóság igen jól tendé, ha kihirdette volna, hogy a sötétség barátai ezen haszonbérben nem részesülhetnek, mert különben az utcazi világitás mellett ismét csak azt fogjuk láthatni, hogy — sötét van. — A P. Zeitung hítelese adatot közöl az iránt, hogy a kapuvárnál nagy eszalások történének, 's a közlők e fölött csodálkozik; mi ellenben csak azon csodálkozunk, hogy efélék nálunk még csodálkozást szülhetnek, nálunk, hol vannak emberek, kik pár év előtt ugyszólván gyalog is alig járhattak eleget, mivel eszímájokat kimélniök kelle, 's most pompás hintóban nyujtoznak, ámbár sem gazdag leányt nem vettek nőül, sem sorshuzásban nem nyertek, sem váltókat nem hamisítottak. Ugy van, csodák korszakában élünk, 's azért semmi fölött nem kell többé csodálkoznunk. — Az országuton egy házban tizenkét ezer forintot loptak, 's kétezer pengő forintot a tárczában hagytak, hogy a tulajdonosnak legalább maradjon pénze nyomoztatásukra, ámbár az illy tetemes öszvegek ellopói nem igen szoktak fel-földözteni, mikép az már Budapesten is több esetben bebizonyult, mert a sok pénzzel könnyen odább állhatnak a tolvajok, és sok akadályt elgördíthetnek utjokból. — Egy itteni polgár kocsija lovaival 's kocsijával együtt megszökött. Elfogatásához kevés a remény, mert mondják, hogy a lovak igen gyors futók, 's tulajdonosukat még soha sem hagyták sárban. — A nemzeti színházban két nap egymásután egy új francia drama adatott; hat eredeti színmű ellenben már részint fél év, részint hónapok óta hiába várokozik előadatásra. És ugyan miért? Mert a színész uraknak ugy tetszik, 's ezen föl fölebbvitel nem létezik, mert valamennyi magyar lap kerülje ezen hanyagságukat, és ugyan fog-e rajtok? Azonban nem lehet az máskép, midőn a színészek önmagokat igazgatják, 's ezt csakugyan teszik, bár mikép iparkosnak is a közönséggel ellenkezőt elhitetni, mert azt csak nem fogják tagadhatni, hogy pesti színházat csak az igazgathat személyesen, ki mindig Pesten lakik, 's nem az, ki majd annyi időt tölt el másutt, mint Pesten. Ez sokáig nem maradhat így, ha azt nem akarják az illetők, hogy a nemzeti színház létezése, vagy legalább folytonosan haladó fölívragoztatása komolyan veszélyeztessék. Szenvedélyesség nélkül szólunk 's tiszta meggyőződésből. Mi nem akarjuk a színészeketől megtagadni azt, hogy jó szándék vezérelj igazgatási lépteiket, de minden tekintetben képteleneknek tartjuk őket az illy önigazgatásra, mert a) elméleti kiképzetséggel erre nem bírnak mind azok, kik az igazgatásra befolyának; b) minduntalan igazgatási gyűlésezéssel kell bibelődniök, 's így tanulásra

*) Folytatásul a mult számunkbeli közléshez. — Szerk.

lejk] nem mar...
idaz igazgatás...
talják, mi ellen...
zünkben; e) ne...
1-5 alkalma...
zik; nem egyer...
körülmények k...
(mindössze 5 —
előadásokat eg...
lódilag szíven...
lünk, hogy en...
lésnél egyébre...
szerepre legalá...
gatási visszaél...
adatok kezeink...
gyűjteményét A...
ritá Cigarróli h...
kedik, Lendvay...
nálja, Laborfal...
sem Budapestes...
gyanítható, mi...
Mind ezek igen...
A műkiállítás...
a többi közt, m...
ezen kérdést in...
— „Nem — fe...
a leány igen, h...
pesti fürdő szor...
szíves egy lész...
nak, midőn a t...

S z e g e d...
tisztelt olvasó...
neki János der...
ból, Rio de la...
hét óta körünl...
lőnek megbiza...
megkötendése...
vallására nézve...
dorát 's művel...
killy tulajdonk...
talni nem szok...
Puneki ur honá...
bírván, eleinte...
nyarognia, mig...
széli a magyar...
veket. Tengeri...
ion 127 napig...
Szardinia-, Ol...
jutott, 's szára...
Magyarhonban...
látogatást, kik...
gyar szívség...
pécsi piszók ő...
's távoztakor a...
Capsenrocknál...
halálveszélyb...
négyen veszni...
mélto tárgyat...
tallérokat Ame...
sonlag ezüst p...
is, mellynek r...
ral ékesített tü...
is és hordani...
— mi e tartom...
magát védelme...
számok közt v...
keztü 's így...
vadlovat is kö...
óriás lovagarm...
tárja hatalma...
's igen jeles ny...
hegye megye...
szabadulhasso...
nálni szokott...
mellynek fels...
műkessel mel...
területe 50 ez...
gondolhatni, ...
féle 's tömér...
menesek- és...
igen olcsón, ...
ára pénziük s...
csupán bőre...
A legszebb ch...
2-300 pgő f...
hatni meg...
uralom alól; ...
a szabadsági...
pélyes cselekv...
intézni: „Viva...
vajes unitario...
van ez a sz. n...
A jezsuiták...
megtenni, Pa...
haj annak, ki...
tatik. Nem ré...
kivégezve. —
névszerint An...
kat is bejárta...
jelesül sz. Ho...
kül a gyászfü...
hogy midőn...
lővárosában

dejük] nem marad; c) egymást hanyagsággal nem büntetik, időz igazgatásba be nem folyó színészeket ellenben elmarasztalják, mi ellenséges indulatot szül, mire több adat van kezében; e) némely udvari színházaknál minden főszerepre 1-5 alkalmas egyén van, nálunk egykettő is alig találkozik, nem egyenesen a józan észszel ellenkezik-e tehát, ily körülmények közt a színház valamennyi jeles férfi tagját (mindössze 5-7et) igazgatással farsztani, 's e miatt az előadásokat egészen elhanyagolni? Ki színházunk javát valódi szíven hordozza, az bizonyosan azt ohajtandja velünk, hogy egyetlen színészünk se alkalmaztassék szereplésnél egyébre, ha be nem tudják bizonyítani, hogy minden szerepre legalább négy emberük van. Némely újabb öngazgatási visszaélésekről majd máskor, midőn az igért hiteles adatok kezeink közt lesznek. — Nemzeti museumunk kép-gyűjteményét Andrassy Károly gr. két jeles darabban szaporítá Cignaroli híres olasz főtisztól. — Alboni k. a gyöngéledik, Lendvayné beteg, Schodelné szabadságidejét használja, Laborfalvi Róza sem a cédulán, sem a színházban, sem Budapesten nem látható, következőképp holléte nem is gyanítható, mi számos pártolójában méltó agályt gerjeszt. Mind ezek igen örvendetes kilátások a színházi életre! — A műkiállításra egy igen szép fiatal hölgy arcképe is látható a többi közt, melyet sokáig csodált egy fiatal földesúr; végre ezen kérdést intézte egy fölügyelőhöz: „Eladó ez a leánykép?” — „Nem — felele a fölügyelő, — a kép nem eladó, hanem a leány igen, ha uraságod még nőtelen.” — Bizonyos budapesti fürdő szorgalmas látogatói megkérék a bérlet: legyen szives egy tiszta fürdőt is tartani, melyben megmosdhasanak, midőn a többi fürdőkől kijönek. —

S z e g e d, Julius 19d. Nem leend tán érdek nélküli a tisztelt olvasó közönségre nézve annak tudása, mikép Punek János derék hazánkia déli Amerikából, Buenos-Ayresből, Rio de la Plata szabad köztársaság fővárosából egy pár hét óta körünkben mulat. Ő mesterségére nézve timár 's most főnöke megbízásából bizonyos kereskedelmi szerződéseknél megkötendése végett jött Európába. Földünk mintegy 31 éves, vallására nézve r. katolikus, még nőlen 's társalgási modorát 's műveltségét tekintve ki sem hinné mesterembernek; ily tulajdonokat legalább honi mesterinknél valamint tapasztalni nem szoktunk, ugy igényleni sem. 14 éve már, hogy Punek ur honától elszakadt 's legkisebb pénzeséglylyel sem bírván, eleinte sokat kellett nélkülözni, szenvedni- és sanyarognia, míg jelen kedvezőbb helyzetére vergődhetett. Beszélt a magyar, angol, francia, spanyol, olasz és német nyelveket. Tengeri utazása, Amerikától Gibraltarig, vitorláshajón 127 napig tartott, honnan Spanyol-, Franciaország-, Szardinia-, Olaszország- és az adriai tengeren át Triestbe jutott, 's szárazföldi útja közben mind külszörökben, mind Magyarhonban több tekintélyes világi és egyházi uraknál tön látogatást, kik földijüket mindnyájan kitünő 's illetőleg magyar szivességgel fogadák, többi közt Scitovszky János pécsi püspök ő nmlsága igen kitünő kegygyel viseltetik iránta 's távoztak aryai áldását adta rá. Punek ur Braziliában Capserocknál egy ízben már hajótörést is szenvedett; 's a halálveszélyből csak hetedmagával menekült meg 's tizen- négyen veszni maradtak. Uj honából több megsemmisítésre méltó tárgyat hozott magával, névszerint arany- és ezüst tallérokat Amerika különféle áldalmiból; vadaktól vert hasonlag ezüst pénzeket; magával hozta saját otthoni öltözetét is, melynek részei közt kitünő azon több darab ezüst tallér- és ékesített tűszű, melynek hátsó részébe a gyilkokést szurni és hordani szokás, miszerint véletlen megtámadatáskor — mi e tartományban koránsem ritka eset — az embernek magát védelmeznie lehesen. — A hozott amerikai löszerszámok közt vannak többi közt: egy erős és különös szerkezetű 's így nagy értékű zablá, mellyel az ottani legerősb vadlovat is könnyűmódon fekézni 's igazgatni lehet; egy pár óriás lovasarkantyú, hasonlag ezüstből, melynek roppant tereje hatalmas döfést adni képes; egy vadak által készített 's igen jeles nyereg ezüst kengyellel, mellybe a lábunk csak hegye megy, miszerint leesés alkalmával a láb könnyen kiszabadulhasson; továbbá egy nyereg pokrócz helyett használni szokott 's vadak által vad ökröbőrűl készített takaró, mellynek felső oldalán a szőr között meglepő ábrák vannak műkessell metszve. Egyébiránt Rio de la Plata köztársaság területé 50 ezer □ mfd, 's csak 2 millió lakossal bír, így gondolhatni, a roppant üres téren emberek helyett mi sokféle 's tömördek állat hemzseg. Vadlovak és ökrök roppant menések- és csordákban legelésznek 's innen mindkettőhöz igen olcsón, ugyszólván ingyen juthatni. A legszebb ökrök ára pénzünk szerint mintegy 20-25 váltó ft lehet, minthogy csupán bőre vétetik tekintetbe, husa ingyen kapható levén. A legszebb ehiljai 15-15½ markos lovat, mellyet nálunk 2-300 pgó ftal kellene fizetni, 35-40 pgó fton vásárolhatni meg. — A társaság nem rég szabadult ki a spanyol uralom alól; ez okból legkisebb alkalom sem mulasztatik el a szabadsági szellem ébresztése 's ápolására. Minden ünnepélyes eszekevény előtt következő nyilváníást kell a néphez eljuttatni: „Viva la Confederation Argentina! Muero los Salvajes unitarios! Eljen a köztársasági szabadság, 's a t. Igy van ez a sz. miseáldozat, így a szindarabok adása 'stb. előtt. A jezsuiták, kik vonakodtak a nyilváníást sz. mise előtt megtenni, Paraguayba voltak kénytelenek költözökni. Es annak, ki a köztársasági szabadság ellenének tapasztal- talik. Nem rég elnöki parancsra nagyszámú ily egyed lön kivégezve. — Punek ur már Europa nevezetes tartományait, névszerint Angol-, Francia-, Olasz-, Német- 's at. országokat is bejárta 's nevezetességüket megsemmisítte. Afrikában, Jelesül sz. Iona szigetén is megfordult 's galyat hozott emlé- kül a gyászfüzről, melly Napoleon sírját árnyalja. Mondja, hogy midőn Amerikába utazott, Rio Janeiroban, Brazília fővárosában egy ottlakos Vámosy nevű hazánkfiára talált,

kitől oly kitünő szivességgel fogadták, minőt földi még földije irányában is csak az édes hontul messze szakadva tanusíthat. Egyébiránt ezen braziliai Vámosy, testvére a hamburginak kalapos mesterséget üz, 80 legényt tart 's igen jó állapotú. Braziliából földünk Montevideoba ment, hol akkor épen háboruskodás volt, 's minden olly eurpai, kinek fejlődése ott ügynököt nem tartott, a köztársaságot fegy- verrel szolgálai lön kényszerítve. Másnap ide érkezte után egy hamburgi hajós kapitánnyal megismerkedvén, azzal Valparaisoba, innen a Cordilleras hegyeken át Mendoza- ba ment, honnan Buenos-Ayresbe költözökdek 's megtelepülvén mindeddig itt lakik. Punek ur még mintegy 20 napig fog körünkben mulatni 's aztán Pesten át rendeltetése helyére menend vissza. Pesten mintegy három napot van szándoka tölteni, melly alkalommal nyergét kijátszatandja, ritkaságait megmutatja, 's a nevezetes férfiakat meglátogatja. Szállása a „Nador” fogadóban leend. — Volt szerencsénk, Magyar- ország és a kapcsolatos részek tisztí Névtárát 1845re' olvasni. Valamint nem titkolhatók el örömeinket annak magyarsága fölött, egy kellemetlenül hatott ránk a sok hiba, mellyek különösen a „tanügyi Névtárban” a kir. mesterképző-inté- zeteknél hemzsegnek. Mi nem vagyunk képesek felfogni, hogy miután az ő fölsége által kegyelm. föllállított öt országos praeparandia közül egyiknek sem adaték elsőbbség a másik fölött, miért van épen a miskolci mesterképző-főtintézet- nek 's a tanítók mégis csak mestereknek czimezve, míg a többieknek, mellyek egyszerűen mesterképző-intézet nevet nyertek, tanítóknak és nem mestereknek czimezve? De hiányos az ezen intézeteket illető névsor azért is, mert a nevek jobban elferdítvék, 's a hangmesterek majd följegyez- vek, majd kihagyatvák. Így például a kanizsai mesterképző- intézetnél „Bója György” áll „Bója Gergely” helyett 's a hangmester ki van hagyva. 77ik lapon a szegedi mesterképző- intézetnél „Kreminger József” áll „Kreminger Antal” és „Soltész József” Soltész Dani hites ügyvéd” helyett; az in- tézeti hangmester „Véber János” pedig említve sincs. Végre 88dik lapon az érsekújvári mesterképző-intézetnél „Maics Imre” iratik „Maics Imre” helyett. Reményljük, miszerint a legjobb szándokból eredt figyelmeztetésünket a „Névtár” t. szerkesztője méltánylan fogja, 's jövő évben szerencsénk le- end a nevetek pontosan látni. — Örömmel irhatom, mikép Temesváron Lonovics József ő nmlságának kieszközlésére a jövő iskolai évben már a jogtudományok előadása is megkezd- detik 's így az ottani bölcsészeti intézet a lyceumok sorába lépend. Nálunk már több évvel ezelőt ment határozatba a jogtudományi tanszék föllállítása, de a határozat meghozásá- nál egyéb mind mai napig sem történt, alkalmasint mert: el- voluisse sat est. — Gyorskoesi-intézetünk egy darab idő óta jobb szerkezetű kocsikat használ, 's a rakodásnál is ovatosb. — Minap az algyői népszéket ura a rablók éjjel saját lakában megrohanván súlyosan megkínózták 's pénzt elvettek; nyo- mukba nem akadhatni. A gyorskoesiről is legközelebb Kis- Telek körül szép értékű pogyászt szabadítottak le. — Mult héten Basch helybeli héber kereskedőnek természetant hall- gató 16 éves fia magát lötegyvel akará kivégezni, szán- dokát azonban nem hajhatta végre egészen, minthogy a lö- por csak arcját és ajkát szaggatá meg, de halált nem oko- zott. Mi volt oka e megfoghatlan elszánságnak? Töle ki nem tudhatni. — Helybeli tábornagyunkat inasa e napokban 3- 400 ftig meglopván, az összeggel kártyázni ment 's azt egy krajczárig elvesztvén, szökésnek indult, 's utját a vedres- házi erdőnek vette; hol, midőn a nyomozó katonákat ész- revéni, Tiszába ugrott, és sírját a hullámok közt találta. — Egy uszni nem tudó héber szobafestő-legény fürdés és egy lányka vízmerítés alkalmával minap hasonlag a Tisza hullámainak estek martaléka. —

AUSZTRIA.

Albrecht főhő ő csász. fensége neje Hildegarde ő csász. fensége Jul. 15kén délutáni 3 órakor egy főhőasz- szonyt hozott világa szerencsésen. 16kán d. u. 1 ór. az uj szülött Maria Terezia Annának kereszteltetett ünnep- lyesen, a keresztanya tisztelt császárné ő Felsőge viselvén. A fenséges anya kedves szülőtijével együtt kívánt egészséggel örvendenek. (Oest. Beob.)

Az idei bécsi iparműkiállítás legkitünőbb tárgyaitak ju- tott jutalmak ünnepélyes kiosztogatása f. hó 16kán történt. Kiosztottak pedig 109 arany, 188 ezüst és 270 bronz emlék- pénz 263 kiállító dícsérő oklevelet nyert. —

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. Nem szenved többé kétséget, mond egy londoni levelező, hogy az aratás igen középűrű, és ha a mostani időjárás még soká tart, igen silány lesz. Jun. 26től minden gabonanem, főkép a búza ára folyvást növekszik. Megválnak nem sokára, nem lesz-e Anglia köteles 1½-2 millió quarter búzát behozni, a mi fontos dolog, miután a balti tengeren lévő gyűjtélek (Vorrath) nem nagy 's a fekete ten- gerből sem várhatni sokat, a gabna törvények pedig két si- lány aratást nem tünnek. — A gyapju ára szokatlanul szökken. A Jul. 1jén tartott newcastlei gyapjuvásárra olly ke- vés eladó jelent meg, hogy sok szándéklott vásárlás meg sem történhetett. A dolgok ezen állapota kártékonyan hat a gyap- ju-szövökre, mert a fonal ára semmi arányban sem áll a nyers anyaggal és a gyáros majd nem nyereség nélkül működik. Annál jobban halad előre a gyapot-ipar, 's a gyapot vételek olly nevezetesek, hogy az ár ismét növekszik, mert igen sokat vásárolnak nyerkémkedésre.

Az epsomi idej nagy lövészenynél, hova 100,000 bá- méz szokott gyüllöngni, az első 700 ft sterlingnyi jutalmat „Mercy-Monarch”, a másikat 6000 font sterl. „Refraction” ló nyerte el, tulajdonkép az ő tulajdonosaik. A két mérföldnyi pályát 5-6 percz alatt futották meg. —

Irlandban a belviszályok mindig sötétebb színt ölto- nek. Cavan grófságban a katolikusok 's protestansok

közt keserű vallásos ingerültség dulong. Jun. 22kén vasárnap délutáni 2 órakor a mit a hívek templomból haza mentek Croszdoneyben a falutól pár száz lépésnyire az országoton Booth tisztelt hivatalnokot, ki két gyermekével a templom- ból Kilmoreba ment vissza, egy rabló, kocsijáról lelötö 's az erdőbe illant. A croszdonyi lelkész Brady, kinek egyház- kerületben Booth meggyilkoltatott, ily fenyegető levelet ka- pott: „Brady pap! Ezen levél figyelmeztesse őnt arra, hogy ha azon gyáva papista flezko, ki Booth urat vasárnap meggyilkolá, elfogva, 's a legközelebbi eskütszéknel fela- kasztva 's négyelve nem lesz, Ön a legelső alkalommal agyon fog lövetni 's ezentúl minden protestansért, mellyet ezen pá- pista semmirekellők megtámadnak 's megsértének, 10 pápista 's egy pap fog életével lakolni. A boszu napja közelg. Ön legjobbak a maga nemében; azonban példát kell adni. Aláírva Vért vért.” —

A Times is írja, hogy Cavanban 's egyéb kerületekben az élet és vagyon szüntelen veszélynek kitétetvék. A földesu- rak oda hagyva lakhelyeiket, Dublinban keresnek menedék helyet. —

Ballinassigban (Irlandb.) a rendőrség és parasztság közt véres összeütközés történt. Jun. 30kán t. i. vásár volt, melly alkalommal mindig jelen van bizonyos számú rendőr a rend fentartása végett. A vásárosok közt egy csapszék- ben civakodás támadván, a rendőrség beavatkozott 's egyet bebörtönzött. Ezt a nép kiszabadítandó, kövekkel ostromlá a házat, mellyben zárva volt, a rendőrség azonban tüzet adván, több paraszt a kertbe tört onnan akarván a házba rotani. A rendőrség a lázadási törvény felolvasása 's egyéb törvényes ovások elmevőztéssel ismét a tömegre lött, miáltal Sleesett 's 24nél több megsebesült. Ezen eset nagy ingerültséget okozott a környékben 's a parasztság pártatlan vizsgálót kívánt, mit a hatóságok meg is rendelének. A Times szerint 10 paraszt esett el. A vizsgálatból azonban kislütt, hogy a rendőrség csak akkor lött, midőn erre élének megmentése végett kénysze- rült, és több rendőr meg is sebesített. A rendőrség csak 34 lövést tett, de ezek közül egyik sem hibázott. A sebesített parasztok száma nem tudatik, miután társaik által a helyszí- nőről elvezeltettek. — Limerich grófságban a gyujtozga- tások, házfeltörések napi renden vannak.

Guernsey szigeten Jun. 25kén lövészeny alkalmával verekedés volt részeg katonák 's nép közt, melly másnap is- méltetett. A katonák mit sem figyeltek a polgári öltözetben megjelent tisztük szavára, maga Napier tábornok lóhatón megjelenvén, nem volt képes a dühös verekedők lecsillapítani, sőt hátrára hatalmas furkós botütést kapott. —

A Julius 7kén tartott dublini repealegyelet gyűlésén O'Connell is megjelent több repealvezér társaságában, 's a nép által harsány éljenzel üdvözöltetett. A gyűlésen Steele — kinek meggyilkoltatását hamisan híresztelték, Ulsterből irt levele olvastatott, mellyben béke-küldetésének jó sikeré- ről (tesz jelentést. Ezután O'Connell számtal adván alsóhá- zban rövid létéről kinyilatkoztatá, hogy attól Irlandra nézve semmi jót nem várhatni. Ezért szükséges az unio felbontása, 's szónok reményli a jövő parlament legálább 3 millió ír irja magát alá az ez ügybeni petíciónak. —

Egy londoni levelező ezt írja: Smith O'Brien és John O'Connell, kik az öreg O'Connellel együtt jelentek meg a parlamentben nyilvános leveleket vonakodtak engedelme- kedni felszólításuknak, miszerint a vasutak feletti alsóházi bizottmányi tanácskozásban részt vegyenek. Némelyek taná- csolják, hogy a ház megvételével viseltessék ezen urak ellen. kik mint vértanúk szeretnének Irlandban megjeleni. Ez által azonban a ház könnyen maga válnék gyűlöletessé, és mikint kényszeríthetne jövőre másokat következtetés nélkül ezen súlyos fáradság elfogadására, ha azok büntetlenül vonhatják ki magokat alóla? A M. Herald ennek folytán javasolja, hogy a ház e két emberrel többé ne bajlódjék, de hozzon törvényes végzést, miszerint minden felszólított tag ha bizonyos idő alatt nem engedelmeskedik 's mentséget előhozni nem képes, állását veszítse el. Ez ugyan méltányos volna 's egyelőre jó kimenetel, azonban veszélyes ingerültséget idézhetne elő Ir- landban. O'Connell 's hívei már is elérkeztek oda, mondván, mikép igyekeztek még egyszer méltányosságra szólítani fel a brit parlamentet Irland irányában, de sikeretlenül. Milly ha- tással leend ezen nyilatkozat a repealmozgalmakra, meg- válik. —

A fentebb érintett Booth iszonyu meggyilkoltatását a katolikus lapok, protestansok művének hirdetik és pe- dig azon okból, hogy a katolikusokat röz hírbe hozzák. Ezen állítás a fentebbi levelező előtt nevezetesnek látszik. Hol azonban olly dühös pártszellem uralkodik, mint Irland- ban, a legbolondabb állítások is hívőkre találnak.

Angliának Európávali kereskedése az utolsó 12 év alatt majd nem megkettőztetett; a világ egyéb részeivel is igen öregbült. Az összes angol kivitel 1831-ben 32,164,372 font sterl. rugott, 1843ban pedig 52,279,709re. 1831ben a nem eurpai országokra 23,523,932 font esett, 1843ban pedig 28,295,750 font. A kivitel tehát Európába 1831től 1843ig 13,640,140 fonttól 23,983,959 fontig emelkedett. Peelnak ez évben előterjesztett vámszabályozásai a kivitelnek még nagyobb emelkedését eszközöndik. —

FRANCZIAORSZÁG. A jezsuiták visszahívása 's elosztatásának nagy kérdése még mindig foglalatostokdatja az elméket. A katolikus párt levelezéseinek daczára, melly ki- sebbiteni törekszik azt, mit Róma elhatározására rosszat hozott, világos az, hogy Rossi sok tehetséget fejtett ki 's mindent elért, mit csak reményleni lehetett. Guizot ur nem rejtezi megelégtültségét, és Roker-Collard, egyike a parlamentariss és politikai nagy tekintélyeknek, igen kedvező- leg nyilatkozott ezen veszélyes bonyodalmakkal ijesztgető zavar csendes és rendes kimenetelre iránt. Nem tekintve azt, hogy az egyesületi szellem igényei ellenében jogtagadásban, a kisebbségnek a többség általi nyomásában, a szabadság

elvének sérelmét, 's a balítélet diadalmát panasolhatni, el kell ismerni, hogy az általános benyomás jeles, a szenvedélyes embereknek örömrívaj, a közönyös vagy féltékenyeknél a gyönyörözete, a jezsuiták, püspökök, a kath. pártnál teljes hódolat látható. Ki ezzel megelégszik, az nyugott lehet. Egy hírlap Thiers urnak egy régi iratára akad, melyben az Provence-ban, mely kerületet képviselt, igen érdekletnek látszik a jezsuiták letelepedése iránt. Thiers soha sem irt ily neműt. Ki őt ismeri, tudja ez ügybeni közönyösségét, ha semmi fontosságot nem tulajdonítanak magoknak (t. i. a jezsuiták) és ha politikai állásának jó szolgálatot lehetnek. Pár év előtt fenálltak a jezsuiták, mint a kutatási jog, a nélkül, hogy valakinek terhére vagy érdekére lettek volna, most politikai emeltyünek használva őket, napfényre állítják. —

A jezsuiták feletti vitában kijelenti a J. de Débats, hogy Rossi semmi alkudozást vagy tanácskozmányt nem tartott pater Roothannal a jezsuiták főnökével, 's hogy ezen szerzetesek elleni rendszabály közvetlenül a szentszék hatóságának kifolyása. —

Jul. 3kán a követikamrában a pénzügyminister jelentést tön, miszerint a kormány a mezeli-gazdasági czélokra szánt só adót legközelebb 3 sával szállítja le (mostanig 30 frankot hozott be 100 kilogrammtól). Ily sóból évenként 232 millió kilogramm használtatik, melytől 70 millió frank adó jöb. Ezen adó szabályozás által emelkedni fog a fogyasztás, miért is a fiscus semmi fogyatékot nem szenvedend. Jelesül a só gyakrabban fog ezentul használtatni marha táplálás és hizlalásra. Franciaország 45, 3 millió szarvasmarha, 10 és juhkal 's majdnem 6 millió sertés és kecskével bir, melyek 1844dik évben a magos ár miatt csak 25—26 millió kilogramm sót nyaltak fel. —

DANIA. Az örökösödési ügyben, mely Schleswig-Holsteint illetőleg, oly nagy mozgalmakra nyújt okot, a kérdés ez: vajjon a dán királytörvény szerint a fiuk kihalása után a közelebbi ág leányivadékai előbbre teendők-e a távolabb ág

fiúivadékainak? Névszerint. hassiai Fridrik hg elsőbbséggel bir-e VI. Fridrik két leánya, vagyis az augustenbúrgi ház fellett? E kérdés eldöntése az általán igen tökéletlen szerkezetű királytörvény némelly cikkének miképeni magyarázatától függ, és ebben rejlik legközelebb a nehézség a kétség eloszlátása iránt, 's annak még sokkal nagyobb nehézsége, miszerint a német schleswig-holsteini leányág helyébe a dán örökségi jog tétessék, miáltal ime hercegségek Németországtól elszakítottán, tetteg a Dánkirályságba keblezetenének. Mindenik örökös a maga részére magyarázandja a királytörvényt, miután ebben a fiuk kihalásának esetére az örökös kijelölve nem találhatik. Ekép alig leend más elhatározó bír, mint a nép akarata, és a hatalmasságok elismerése, és Dánia végtelen bonyolodáshoz közelg. Ha a német hercegségekben a leányági örökösödésjogot megdönteni sikerülne is, ezzel csak annyi éretnek el, hogy e hercegségek bevonatának azon tusába, mely a dán trón bírása iránt keletkezni fog; és a hercegségeknek Dániához csatolása, mely dán részen és a kormány részéről annyira kívántatik, sem fogna elérteni, sőt a meghasonlás még annál inkább előmozdítottatik. Ugy látszik, a kormány felhagyott bekelezési törekvésével, miután ennyi nehézségek 's ezen felül a hgségek erőlyes ellenszegülése gördülnek ellene.

POROSZORSZAG. A „Magdeb. Zitg“-ban e jellemző szavak olvashatók: Egyik nép sem bírja nagyobb mértékben azon feltételeket, melyek a határozott haladást annyira előmozdítatnak, mint a porosz, ugy műveltségi állapotában, mint a fenálló intézetekben. Poroszország nem ismer semmi czéh-egyedáruskodást, semmi a népjoggal összeütköző kiváltságokat, melyek a népszerű intézetekhez ámenetnél hely-herezet 's rázkudatást okozhatnának. Sőt inkább Poroszország már is bir városi, kerületi, községi 's honvédelmi szerkezetében oly intézeteket, melyek az alkotmánynak a legelhatározottabb haladás téréen kiterjeszté-

sére széles és szilárd alapot nyujtanak; sőt nem is lehetséges igen-és nemlegesen (positiv és negativ) tökéletesebb státust gondolni akadéktalan 's szabadabb kifejlődésre, mint Poroszországnak. —

Arnim gróf utódául Bodelschwingh neveztetett ki belügyministernek. Bulow minister lelépése el nem fogadtatván.

EGYVELEG. Oroszországban a csaplórosok, vendéglősök, kávéosok, cukraszok 'sat. csak engedelem mellett árulhatnak dohányt és szivart kicsinyben, mely engedelemért a fővárosban 15, kormányzékeni és kikötő-városokban 10, 's egyéb helyeken 5 ezüst rubel fizetendő, 's e pénz a czári kinstárba foly.

Tübingában Mohl oktató magasabb státustiszteket képző intézet felállítását javasolja. Az angoloknak nehezen ötenek ily doctrinár gondolat eszközbe, kiknél a közügy, a gyarmatok, parlament, nyilvánosság képeznek státustiszviselőket, kik tökéletesen öltik be helyüket 's ismerik a gyakorlati életet minden viszonyaival. —

Sanssouciban igen díszlik a selyemtenyészítés. A király megengedé, hogy e czélra a narancs-ház használtassék. Jelenleg 1 millionál több egészségesség bogár rágódik az eper leveleken. A tanítóképző 's kertészeti intézet növendékei gyakorlati leckét nyerneik itt a selyemtenyészítésből. —

Nassauban szépen díszlik a — kártyázás. Egy wiesbadeni lakos, nálok a kártyázás elléven tiltva, Homburgba ment kész vagyonával feladásig nélkül pénzt gyűjtendő. A szerence azonban elfordulván tőle, az árva iparhós felakasztotta magát, 's így elérte a czélt, melyre oly igen méltó volt. A Homburgban szerence-vághóhídon családúknál is játszanak, a vállalkozó iparlovag-organza pénzével 's kezére. Mondják, hogy minden 5 férfira (akarak mondani) kártyahőse egy hölgy esik. Mily szép nő-emancipatio ez! —

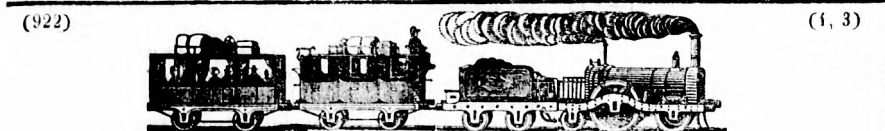
G. Dessowffly Emil vezérlete mellett szerkeszti Szenvy József. (Szerkesztőségél szállítás urlutoza Hovatház 450d. sz. a. 1. em.)

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK.

(913) **Váltótörvényszéki idézés.** (2, 3) Banac István, kinek tartózkodási helye nem tudatik, az ellene Zsivojnovics Péter károlyvárát kereskedő által áruszerzési ügy iránt indított per tárgyalására f. évi augusztus 28-án reggeli 9 órakor e váltótörvényszék előtt jelenjen meg. — Költ Károlyvárott a kir. e. b. váltótörvényszék 1845. évi július 3dikán tartott üléséből.

(20) **Schuller Ferenc és Franciska elleni csödper.** (2, 3) Határnap július 28dika 1845. 22876. Pest városa tanácsa jelentése következtében kihirdetetik, hogy Schuller Ferenc és Franciska hitelezőinek összejövetelére f. évi július 28dik napja tüzetett ki határidőül, és tömeggondnokká Schönvald H., pergondviselővé pedig Kecskés Ottó hités ügyvéd neveztetett. Költ Sz. Iván hó 17dikén 1845.

(579) **Csere-levél megsemmisítése.** (2, 3) 20685. Pozsony vármegye Geiringer Mózes stonfai adózó folyamodására, a folyamodó és néhai Cheute özvegy Pessel Abrahamné, valamint annak fia Pessel Sámuel közt történt urbéri házeseréről

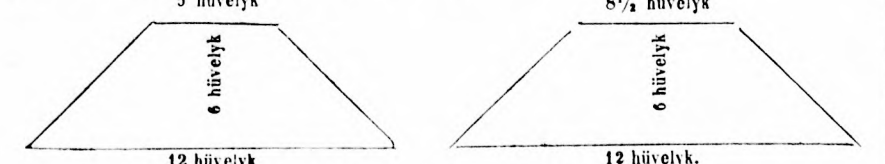

Hirdetmény

a' magyar középponti vaspályához megkívántató tölgyfa-ászokgerendák szállítását illetőleg.

Az alolirt igazgatóság a' közelebbi 's ugyszinte a' későbbi évekre szükséges tölgy- 's fehértölgyfa-keresztgerendákra, melyeknek hossza 7 1/2 láb, fenéklap szélessége 12 hüvelyk, magossága 6 hüvelyk legyen, 's az írásbeli ajánlatokra pedig, melyekben 1000 darab mennyiségnél kevesebbnek nem szabad befoglaltatni, e' következő feltételeket alapította meg, u. m.:

1ször. A' felsősíznak, melyre a' kerék vas fektetetik, oly simaszögletesre kifaragottnak kell lenni, hogy egy ötödörészét a' szállítandó mennyiségnek 8 1/2 hüvelyk-, 1/3 része pedig 5 hüvelyk tiszta felszínét képezze.

2szor. A' gerendáknak a' felszinen egyenesen kell fekiadni. 3szor. Az írásbeli ajánlatok Szolnok, Nagy-Maros, Érsek-Ujvár, Pozsony és Marchegg szállítóhelyekre utasítandók, a' hol a' keresztgerendák 1846dik évi majustól kezdve szabadon letétehetnek. 4szor. Az ajánlatokhoz az egyezési öszvegtől 10%-nyi bánatpénz készpénzben, vagy statuspapirosokban, a' napifolyam szerint, csatlandók. 5ször. A' különleges feltételek az igazgatóságnál megtekinthetők. Pozsony, július 11kén 1845.

Hirdetmény

a' magyar középponti vasut-pályára megkívántató kerékvas-nyergék, 's kapocs-szegek szállítását illetőleg.

A' magyar középponti vasut földföldtől építésére megkívántató vasalkatrészek az 1846. évre a) 1800 mázsa kerékvas-nyergék. b) 5000 mázsa kapocs-szegek, írásbeli ajánlat (offerta) utján belföldi vasgyárakból fedeztetni szándékoztatik. — Azon vasgyárak, melyek ezen alkatrészeket, vagy részleteket vagy egészben szállíthatni gondolják, írásbeli ajánlataikat legfeljebb f. é. sept. 10kéig az igazgatósághoz küldjék be; ahol is példánydarabokról, 's közelebbi feltételekről bővebb felvilágosítás nyerhető. Pozsony, július 11kén 1845.

Hirdetmény

a' magyar középponti vasut igazgatósága.

(1818) dki septemher 10dikén kelt eserelevőnek az esedező tudta nélkül 1819diki augusztus 28dika nem tudni ki által betáblázott másolatát, minthogy a' folyamodó által a' eserebe yett ház feladási ára még a' esere alkalmával lefizetettik, a' azóta íránta magát senki sem jelenté, egy év 's egy nap határidő alatti kitáblázthatatása tekintetéből országszerte környékeltetni kérvén; ennelfogvást ugyanez szokott módon közhírré tétetik. Költ Sz. Iván hó 3dikán 1845.

(582) **Incze Ferenc elleni csödper.** (3, 3) Határnap július 30dika 1845. 21029. Nagybánya városa tanácsának felírása szerint Incze Ferenc vagyonbukott mészáros hitelezői csödületének határnapja folyó évi július 30dikára tüzetett ki, és tömeggondnokká Szikszay János árva gyámoka neveztetvén; ugyanez kihirdetetik. Költ Sz. Iván hó 3dikán 1845.

(1) **Csödper-szüntetés.** (3, 3) 22093 Pest városa tanácsa felírása szerint Skarpil Ignác minden hitelezőivel barátságosan meg egyezvén, az ellene rendelt csöd bíróság megszüntetett, mi is az 1844. évi april 16kán 14139. sz. a. kibocsátott intézmény folytán kihirdetetik. Költ Sz. Iván hó 17dikén 1845.

Hirdetmény.

A' magyar középponti vasut vállalkozó igazgatósága jelenleg azon helyzetben van, miszerint mozzonyvezetőket, fűtőket, conductureket, és pályőrőket felvenni szándékozik. Az ezen szolgálatokat elnyerni óhajtok e' részbeni folyamodványaikat, a' vasutaknál tett gyakorlati szolgálataikról szóló 's egyéb bizonyítványaikkal ellátva, késedelem nélkül az igazgatóságnak benyujtsák. Ehez még csak azon megjegyzés járul, hogy a' mozzonyvezetőket illetőleg hasonló tulajdonokkal bírók közt magyaroké az elsőség, a' conducturek- 's pályőrőkre nézve pedig a' magyar nyelv tudása első feltételül tüzetik ki. Pozsony, július 11kén 1845.

A' magyar középponti vasut igazgatósága.

(921) **Hámor-eladás.** (1, 3) Ns Gömör megye Csetnek mezővárosával összeköttetésben álló volt Bartosik-féle réz-nyujtó és kapa-készítő elegendő téréen 's vizen épült, 's bármiféle gyárnak átformalható hámor — mellette 16 öl hosszú köpűlet, mely 1 teremmel 8 szobát, 2 konyhát, 2 kamarát, 3 pinczét, 2 istállót, 's fatartót, széntartót, 2 kertet 's legényeknek külön szobát foglal magában — két esaladnak külön kényelmes lakásul szolgál — mindezeket a' bírói zálogképen bírt föhltelező, több hitelezők bele egyezésével. eladóvá tevén: t. cz. Benedikt Dániel ural 's társával 14700 v. cz. főkig időközli szerződésre lépett; mely szerződést az eladó és vevő felek teljes öszinteségből közre hirdetésni kívánják a' végett: hogy ha találatnák, vagy pedig bármely hitelező vagy követelő által szerzetetnék oly vevő, ki a' nevezett hámoréit a' felebb kltett 14700 v. cz. forintokon felül adni kívánna, az oltyan e' f. 1845. évi septemher 10dikéig Rimaszombathban Venich József, Csetneken pedig Góthárd Ferencz uraknál magát jelentse.

(906) **Haszonbérlet.** (2, 3) Az egri főkapitán uradalma igazgatósága részéről közhírré tétetik, hogy a' folyó 1845ik évben az alább megirt napokon és helyeken a' következő javak fognak árverés utján három, vagy a' szükség esetében több évekre is haszonbérbe bocsájtatni, u. m.: Augustus hónap 4kén délelőtti órákban Eger városában a' praefecturális épületben. Heves megyében: 1) Eger városi szarvas neví nagy vendégfogadó. 2) " " zöldfa " vendégfogadó. 3) Bátor helységében a' korcsma és mészárszéki jog, a' hozzá tartozó szántó- és kaszáló-földekkel és épületekkel. 4) Aranyos e-ész helységében a' korcsmáltatás jog hozzá tartozó épületekkel, ahh z tartozó szántó- és kaszáló-földekkel. Borsod megyében: 5) Bogács egész helységében, a' korcsma és mészárszéki jog, só-árulás, piarcz-vám a' hozzájuk tartozó szántó- és kaszáló-földekkel 's épületekkel. 6) Szomolya egész helységében a' korcsma, mészárszék, só-árulás, hozzájuk tartozó szántó- és kaszáló-földekkel 's épületekkel. 7) Szent-István egész helységében a' pálinkamértési jog, — a' tilajszegi pusztá és korcsma, — a' fentebbi helyeket a' vállalkozónak tulajdon szerzes italai mérhetősével értve. 8) Ároktó egész helységében a' korcsmáltatási jog, a' hozzá tartozó épületekkel, szántó- és kaszáló földekkel.

Augustus hónap 21kén a' szent-margitai pusztán t. Zabolch megyében a' kasznári lakban delelőtt. A' szent-margitai pusztában:

a)	Az ugynevezett Kunszeg neví táblaföld 100 hold	
b)	" " e, yeki ráta " "	4050 "
c)	" " nagyványl " "	3912 "
d)	" " szihál-m " "	3101 "
e)	" " tarkányi " "	4132 "
f)	" " ároktói " "	1763 "
g)	" " dorogi " "	" "
h)	" " Simkovics " "	145 "
i)	" " Tuka köze " "	" "
k)	" " kis-szilágyi " "	" "

holdját 1400 ütelvel m' rve szántással, kaszálással és legeltetéssel használhatók.

Hova a' me. lrt napokra a' bérteni szándékozők elegendő bánatpénzzel ellátva meghívotnak, a' szerződési feltételek addig is Egerbe a' számtartói hivatalnál. — Ma gitán pedig a' kasznári hivatalnál megtekinthetők. Költ Egerben, július 9kén 1845.

(919) **Hirdetmény.** (1, 3) A' csákovai közalpltványi uradalom részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az uradalmi kukurica még egy harmadik, e' f. év augusztus hó 5kén Csákovárt a' tisztartói íródban szolott reggeli órákban tartandó árverésnek ki fog tétetni. Mely időre 's helyre a' venni kívánóknak bánatpénzzel megjeleneése ezennel kikértek. Csákovárt, július 5kán 1845.